

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Gfv.VII.30.069/2019/5.

A tanács tagjai: Farkas Attila a tanács elnöke
. Csőke Andrea előadó bíró
. Gáspár Mónika bíró

A felperes:

A felperes jogi képviselője: Jeszenszky Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Jeszenszky Zoltán ügyvéd

Az alperes:

Az alperes jogi képviselője: Dr. Mitták Péter jogtanácsos

A per tárgya: választottbíróági ítélet érvénytelenítése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

A jogerős ítéletet hozó bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 9.G.40.356/2018/12.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.000.000 (egymillió) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felek a kovaföld nevű természetes ásványi anyag gyógyszeripar területén általános hordozóként történő alkalmazásával kapcsolatos találmány és egyéb, ahhoz kapcsolódó találmányok megalkotásában való együttműködésre vonatkozóan Szándéknyilatkozatot írtak alá 2010. május 27-én, és az 1. számú szabadalmi bejelentést az I. találmányra 2010. május 28-án be is nyújtották.
- [2] 2010. november 12-én a felek vételi jog biztosításáról és a találmányokkal kapcsolatos hasznosítási díjról szóló szerződést kötöttek (Opciós szerződés). Az Opciós szerződés az I. találmányon túl kiterjedt a 2010. október 12-én benyújtott Eljárás gyógyszeripari felhasználásra alkalmas segédanyag előállításának

szabadalmi bejelentésére (2. számú szabadalmi bejelentés, mely a II. találmányra vonatkozott) és az 1. számú szabadalmi bejelentés tárgyát képező találmány hasznosításához és használatba adásához szükséges jövőbeni találmányokra (Közös találmányok).

- [3] Az Opciós szerződésben a felperes vételi jogot engedett az alperesnek öt éves időtartamra a találmányokra. A vételi jog ellenértéke 1.000.000 euró volt. Ezzel az alperes kizárólagos jogosultságot szerzett a hasznosításra, az eljárás felperese e joggyakorlás biztosítását vállalta.
- [4] A felek az Opciós szerződésben választottbírószági szerződést kötöttek, melyben jogvitáik elbírálására a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett szervezett Választottbírószágot jelölték ki. Rendelkeztek a választottbírák számáról, a választottbíró jelölésének módjáról, az eljárás nyelvéről és az Eljárási Szabályzat alkalmazásáról.
- [5] A felek között jogvita alakult ki, ezért a felperes a Választottbírószághoz keresetet nyújtott be a szerződésszegéssel okozott károkért való felelősség alapján a teljesítés jogos ok nélküli megtagadására hivatkozással, és 1.500.000 euró, valamint ennek 2016. február 8-tól járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest választottbírószági alperesként.
- [6] A választottbírószági alperes vitatta a szerződésszegés tényét, illetve azt, hogy kár érte volna a választottbírószági felperest, kérte ezért a kereset elutasítását. Viszontkeresetet terjesztett elő, másodlagos viszontkeresetében kérte 500.000 euró opciós díj visszafizetését 2016. február 19-től számított késedelmi kamatával; harmadlagos kérelme a szabadalmaztatási eljárásokkal kapcsolatban felmerült 44.226.462 Ft költségei megtérítésére irányult. A másodlagos viszontkereseti kérelem körében előadta, hogy az Opciós szerződés 3.3. pontja szerint a felperesnek 2015. november 12. napját követően ekkora összeget kell visszafizetnie, ha a Közös találmányokkal kapcsolatos kísérletek a választottbírószági alperes ésszerűen elvárható erőfeszítései mellett is teljes mértékben sikertelenek, és azok felhasználásával a választottbírószági alperes ésszerűen elvárható erőfeszítései mellett sem töltő-, sem segédanyag nem fejleszthető ki.
- [7] A választottbírószági felperes kérte a viszontkereset elutasítását.
- [8] A Választottbírószág 2017. március 21-én tartott tárgyalást, a feleknek az eljáró tanács tagjaival kapcsolatban kifogásuk nem volt. Kifejtették álláspontjukat, majd a nyilatkozatváltást követően a Választottbírószág kötelezte a választottbírószági felperest, hogy fejtse ki a kereseti követelését megalapozó, illetve a viszontkeresettel kapcsolatos érveit és adja elő még elő nem terjesztett bizonyítékait. A választottbírószági alperesnek a választottbírószági felperes által készített irat átvételétől számított határidőben kellett nyilatkoznia. A Választottbírószág ennek ismeretében kívánt döntení arról, hogy újabb tárgyalást tűz ki, vagy az eljárást befejezettnek nyilvánítja.

- [9] A választottbíróági felperes beadványában részletesen kifejtette álláspontját, csatolta az okiratokat, amelyeket bizonyítékként kívánt figyelembe vetetni, valamint indítványozta tanúk meghallgatását.
- [10] A választottbíróági alperes is kifejtette az álláspontját, kérte a választottbíróági felperes által kért bizonyítás mellőzését, ugyanakkor maga is tanú meghallgatását kérte, és csatolta az okiratait.
- [11] A Választottbíróóság nem tartott újabb tárgyalást, 2017. június 13-án meghozott végzésével a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánította és a tárgyalást berekesztette.
- [12] A választottbíróági felperes által jelölt választottbíró 2017. július 11-én lemondott választottbírói tisztségéről. A felek a lemondást tudomásul vették és elfogadták. A választottbíróági felperes 2017. augusztus 9-én új választottbíró jelölt és kérte a tárgyalás újbóli megnyitását.
- [13] A Választottbíróóság 2017. szeptember 4-én hozott végzésével a tárgyalás újbóli megnyitását és az eljárás folytatását rendelte el azzal, hogy a kiegészült választottbírói tanács folytathatja az eljárást.
- [14] A választottbíróági felperes 2017. szeptember 22-én az eljáró tanács elnökével, 28-án a választottbíróági alperes által jelölt választottbíróval szemben nyújtott be kizárási indítványt. Állította, utóbb jutott a tudomására, hogy a tanács elnöke és a választottbíró ugyanazon jogi tanszéknek az oktatója, s e kapcsolatot a választottbírók nem tárták fel. A választottbírók nyilatkozata után az állandó választottbíróóság elnöksége 2017. október 10-én a kizárási indítványokat egyhangúlag elutasította. Egyebek mellett azzal indokolta döntését, hogy nem kellett feltárniuk a választottbíróknak a jelen helyzettel megegyező jellegű kapcsolatot. A választottbíróági elnök meghívott oktatóként, míg a választottbíró főállású egyetemi tanárként dolgozik a tanszéken, melyek még mellérendeltségi kapcsolatot sem jelentenek.
- [15] A Választottbíróóság a 2017. december 12-én tartott tárgyalással az eljárást folytatta, a választottbíróági felperes megismételte bizonyítási indítványát, fenntartotta kizárási indítványát. A Választottbíróóság 1. számú végzésével a felek tanúk meghallgatására tett bizonyítási indítványait elutasította. Ezt követően a felek megtarthatták perbeszédeiket, majd a Választottbíróóság a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánította és a tárgyalást berekesztette.

A Választottbíróóság ítélete

- [16] A Választottbíróóság VB/16098. számú, 2017. december 29-én kelt ítélete a keresetet elutasította, a viszontkeresetnek részben helyt adott és kötelezte a választottbíróági felperest, hogy 30 napon belül a választottbíróági alperesnek fizessen meg 500.000 eurót, és annak 2015. november 12-től járó, az Európai Központi Bank

alapkamat+7% mértékű kamatát. Kötelezte továbbá, hogy szabadalmi eljárásokkal kapcsolatos költségek címén fizessen meg a határidő alatt 26.535.878 Ft-ot és ennek 2017. június 22-étől járó késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a viszontkeresetet elutasította. Rendelkezett az eljárási költségek viseléséről.

[17] A Választottbíróság egyhangúlag meghozott ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a választottbírósági alperes kutatási és fejlesztési tevékenységet végzett, és a szerződés előírásainak megfelelően fizetett opciós díjat. Az a tény, hogy a választottbírósági alperes úgy döntött, nem kívánja folytatni a közös találmányokon alapuló gyógyszertermékek és gyógyszeripari segédanyagok kifejlesztésére vonatkozó tevékenységet, a felek megállapodása szerint kizárólag az alperes üzleti döntési körébe tartozott.

[18] A választottbírósági alperes betartotta a szándéknyilatkozatban és az opciós szerződésben írt kötelezettségeit. A Közös találmányok hasznosítása nem volt a kötelezettsége, noha ez a szándék és cél vezette.

[19] A Választottbíróság a másodlagos viszontkeresetet tartotta megalapozottnak, mert „a közös találmányokkal kapcsolatos kísérletek az alperes gazdasági szempontból ésszerűen elvárható erőfeszítései mellett is sikertelenek voltak, és azok felhasználásával az alperes az ésszerűen elvárható erőfeszítések mellett sem töltő-, sem segédanyagot nem tudott kifejleszteni az opciós szerződés 3.3. pontjában írt öt éven belül”.

[20] A költségtételeknél a Választottbíróság arra a következtetésre jutott, hogy mindkét találmány esetében csak a 30%-os költségmegosztási arány vehető figyelembe.

[21] A késedelmi kamat kapcsán kifejtette, hogy a másodlagos viszontkereset esetében a kezdő időpontot a választottbírósági alperes megjelölte, a felperes nem kifogásolta, ezért azt az Opciós szerződés 3.3. pontjával összhangban bizonyítottnak fogadta el. A forintkövetelés vonatkozásában „ezen költségek mértékét a bizonyítékok részletes vizsgálata után az ítéletével lehetett megállapítani, így egységesen a kamatfizetés kezdő időpontját az ítélethozatal napjához rendelte”.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

[22] A választottbírósági felperes (a továbbiakban: felperes) a választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. törvény (Vbt.) 55. § (1) bekezdés c) és e) pontja, valamint a (2) bekezdés b) pontja alapján nyújtotta be érvénytelenítésre irányuló keresetét. Kérte a választottbírósági ítélet érvénytelenítését, mert nem volt képes az ügyét megfelelően előterjeszteni. Állította, hogy a Választottbíróság az I. találmányra hivatkozással indokolta a határozatát, a II. találmány kérdéskörét nem vizsgálta, erre bizonyítást nem folytatott, megfelelő szakértelem nélkül szakkérdésben is döntött. Nem hívta fel a feleket arra, hogy olyan tények alapul vételével is terjesszék elő kérelmeiket,

ellenkérelmeiket, bizonyítási indítványukat, amelyeket maga jelentős tényként vagy körülményként állapított meg. A viszontkereset vonatkozásában nem hívta fel őt mint az eljárás felperesét nyilatkozattételre.

- [23] Állította, hogy az ítélet rendelkező részéből, az ahhoz érdemben kapcsolódó indokolásból kitűnően az ítélethozatal dátuma 2017. június 22-e volt, jóllehet 2017. december 12-én tartott tárgyalást a választottbírói tanács. Az ítéletet tehát már korábban meghozták, akkor azonban nem ugyanazok voltak a tanács tagjai, mint akik végül aláírták. Ezzel sérült a tisztességes eljáráshoz való joga.
- [24] Önkényesen és iratellenesen határozták meg a késedelmi kamat-fizetés kezdő időpontját. A Választottbíróság nem a felek kérelmének megfelelően járt el, attól eltérő tartalommal rendelkezett.
- [25] Nem indokolta meg a keresetet elutasító, illetve a viszontkeresetnek helyt adó döntését a Választottbíróság. A felperes álláspontja szerint méltányosság alapján döntött, ezzel azonban megsértette az Eljárási Szabályzat rendelkezéseit.
- [26] Megismételte kifogását a feltárási kötelezettség elmulasztása tekintetében.
- [27] Mivel a 2017. december 29-ére dátumozott ítélet egy jóval korábbi döntést takar, ez a magyar közrendbe is ütközik.
- [28] Az alperes kérte a kereset elutasítását.

Az elsőfokú bíróság jogerős határozata

- [29] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletében a keresetet elutasította. Az ítélet indokolásában elsőként rámutatott, hogy az állam bíróságának döntési jogosultsága csak az alaki jogviszonyban gyakorolható eljárási jogok érvényesíthetőségére, érvényesíthetőségének kikényszerítésére, illetve a teljesítendő eljárási kötelezettségek megtartatására korlátozódik.
- [30] A Vbt. 55. § (1) bekezdés c) pontja a választottbíróság eljárási szabálysértését feltételezné a tárgyalásvezetés során, mely megghiúsíthatja a választottbírósági szerződéssel elérni kívánt cél teljesítését, meggátolhatja a fél eljárási jogának gyakorlását. A bíróság megállapította, hogy a felperes állításával ellentétben a Választottbíróság előtt a fél az ügyét előadhatta, előterjeszthette, tényállításait megtehetette, bizonyítási eszközeit megjelölhette. A Választottbíróság nem olyan kereseti kérelemről döntött, amelyre a felek eljárási nyilatkozataikat ne fogalmazhatták volna meg. A károsodás megszüntetésének követelését jelentő, illetve az ellenszolgáltatás nélkül maradó pénzbeni szolgáltatás visszatérítését igénylő kérelmek keretei között folytatta le a Választottbíróság az eljárást.
- [31] A Választottbíróság által lefolytatott bizonyítási eljárást az Eljárási Szabályzat 17. § (1) bekezdése és 35. § (4) bekezdése alapján a Választottbíróság maga határozhatta meg, azt az állam bírósága nem bírálhatja felül. A Választottbíróság annak a

lehetőségét volt köteles megadni, hogy mindegyik fél megjelölhesse bizonyítási eszközeit. A választottbíróági eljárásban részes felek joggyakorlása nem függhetett attól, hogy a Választottbíróóság külön felhívást ad-e ki eljárási nyilatkozatok megtételére.

[32] A Választottbíróóság a keresettel, viszontkeresettel érvényesített jogoktól nem tért el. Mindegyik félnek megadta a lehetőséget arra, hogy az ügyét előadhassa. A jogvita megítélését meghatározó körülményekről előzetesen számadással a tárgyalás berekesztése előtt nem tartozott. A felek nem voltak elzárva attól, hogy jogi érvelésüket előadják.

[33] A Választottbíróóság úgy dönthetett mind az eseménytörténeti, mind az egyszerű tapasztalati, mind az értékelésben és véleményben megnyilvánuló tények valókénti elfogadásáról, hogy ezt az érvénytelenítési perben kifogásolni arra utalással nem lehet, hogy általában más polgári jogvitákban más döntéshozók szakértői véleménynyilvánítást rendelnek el. Az állam bírósága arról nem dönthet, hogy indokolt lett volna-e még bizonyítás lefolytatása a valókénti elfogadáshoz szükséges bizonyosság elérése érdekében.

[34] A Választottbíróóság a találmányokat együttesen vonta megítélése alá. Az érvényesített joghoz kötötten ítélte meg a bizonyítékok értékelése és mérlegelése szerint, hogy károsodás valóban bekövetkezett-e, illetőleg szerződésszegésként nevesített jogellenes magatartásra visszavezethető-e a károsodás beállta.

[35] A Választottbíróóság az Eljárási Szabályzat szerint vezette az eljárást, hivatalból bizonyítási eljárást nem folytatott.

[36] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a Vbt. 55. § (1) bekezdés c) pontjára hivatkozással az érvénytelenítés alappal nem volt kérhető.

[37] A Vbt. 55. § (1) bekezdés e) pontja szerinti kereset akkor lehet megalapozott, ha a választottbíróóság eljárási cselekményeivel a felek választottbíróági szerződését figyelmen kívül hagyta. A bíróság megállapította e körben, hogy a Választottbíróóság összetétele és eljárása megfelelt a választottbíróági szerződés kötelező rendelkezéseinek. A választottbírák megtették nyilatkozataikat, mellyel vállalták, hogy az Eljárási Szabályzat szerint a választottbírói feladatot teljesítik, illetve a felektől függetlenek és pártatlanok.

[38] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 279. § (1) bekezdése szerint értékelve és mérlegelve jelen perben a bizonyítékokat, nem állapítható meg, hogy az ítéletet nem abban az időpontban hozta meg a Választottbíróóság, mint amelyet az eljárási irat keltezése feltüntetett. Önmagában abból a tényből, hogy a meghozott és közölt ítéletben olvasható jogi indokolással azonos jogértelmezés már korábban is kinyilvánított lehetett előzetesen, akár írásba foglaltan, még nem következik, hogy a választottbírói tanács az ítéletét már korábban, a keltezésétől eltérő időpontban hozta volna meg. A választottbíróági eljárás iratai azt tanúsítják, hogy mind a felek által jelölt választottbírók, mind az eljáró tanács elnöke az ítélet meghozatalában részt vett, az

ítéletet egyhangú döntés után az aláírásukkal látták el. Az ítélet szövegéből a valókénti elfogadáshoz szükséges bizonyossággal nem következik az, hogy 2017 decemberét megelőzően, akár már egy június 22-én meghozott ítélet formális írásba foglalása történt volna csak meg, és a választottbírók nem zárt ülésen tanácskoztak, azaz érdemben nem is vitatták meg a jogvitát 2017. decemberben. Nem állapítható meg, hogy az új választottbíró a döntés érdemi megvitatásában nem vett volna részt. A 2017. december 12-i határnapon a választottbírói tanács mindegyik tagja részt vett a tárgyaláson, a választottbírók egyhangú döntéssel, a véleményük ütköztetése után hozták meg az ítéletüket, a felperes által jelölt új választottbíró különvéleményt nem csatolt a meghozott és aláírt ítélethez. Egy elírási hiba nem indokolhat érvénytelenítési okot.

[39] Nem állapítható meg, hogy a Választottbíróság bármely tagja előzetesen tájékoztatta a választottbírósági alperest, hogy milyen ítélet születik.

[40] A Választottbíróság nem méltányosság alapján hozta meg ítéletét, arra a bizonyítékok mérlegelése és értékelése alapján került sor.

[41] A feltárási kötelezettség vonatkozásában kifejtette, hogy kizárási ok nem állt fenn, a tanács két tagja között nem volt bizonyítottan olyan kapcsolat, ami miatt kizárási okra lehetett volna következtetni.

[42] Arra a következtetésre jutott, hogy mindezek alapján a Vbt. 55. § (1) bekezdés e) pontjára hivatkozással előterjesztett kereset is megalapozatlan.

[43] A Vbt. 55. § (2) bekezdés b) pontja kapcsán kifejtette, hogy a Választottbíróság a magyar szerződéses jog szabályait nem ruházta fel olyan jogértelmezéssel, nem töltötte ki olyan tartalommal, amely az állam jogrendjében feltétlen alkalmazást igénylő alkotmányos szabályokat, a polgári jogviszonyokat is jellemző alkotmányos alapelveket tagadta volna nyilvánvaló módon. A Választottbíróság a felek számára megadta a lehetőséget, hogy mind a jogállítás, mind a jogtagadás megfogalmazásához szükséges tényállításaikat megtegyék és bizonyítékaikat megjelöljék. A választottbírák a bizonyítékokat belső meggyőződésük szerint bírálhatták el. A felek szerződéses jogvitájának feloldásával járó, az anyagi jogi tényeket megítélő választottbírósági ítélet a tartalma miatt a magyar közrendbe nem ütközik. Esetleges eljárási szabálysértések, a magánjogi jogviszonyon belüli jogsérelmek a magyar közrend sérelmét általában sem eredményezik.

Felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[44] A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a választottbírósági ítélet érvénytelenítését a Vbt. 55. § (1) bekezdés c) és e) pontja, illetve (2) bekezdés b) pontja alapján.

[45] Állította a Vbt. 55. § (1) bekezdés c) pontja körében, hogy a Választottbíróság a II. Találmány vonatkozásában az előadottakat

egyáltalán nem vizsgálta, és olyan üzleti szempontokat és mérlegelést vett alapul az ítéletben, mint jelentős tényt és körülményt, amelyet a felek választottbíróági szerződése nem tartalmazott. A Választottbíróóság - a Vbt. 27. §-ában és az Eljárási Szabályzat 17. § (2) bekezdésében foglaltakat megsértve - erről a feleket nem tájékoztatta és nyilatkozattételre sem hívta fel, így állapította meg a tényállást.

[46] Ugyanez a helyzet akkor is, amikor mindkét találmány vonatkozásában a teljes mértékben való sikertelenséget állapította meg, és e vonatkozásban nem hívta fel a felperest nyilatkozattételre. Utalt az EH2008.1794. számú határozatban kifejtettekre.

[47] A Vbt. 55. § (1) bekezdés e) pontja vonatkozásában hivatkozott az alábbiakra:

- Az indokolás szerint az ítélethozatal dátuma 2017. június 22. volt, így az ítélet meghozatalában az utóbb hivatalba lépő választottbíró nem vehetett részt. Ezzel sérült a felperes tisztességes eljáráshoz való joga.
- Az alperes másodlagos viszontkereseti kérelme vonatkozásában a választottbíróági ítélet a késedelmikamat-fizetés kezdeteként olyan időpontot határozott meg, amelyet az alperes sem kért. A Választottbíróóság azzal indokolta döntését, hogy az alperes ezt kérte, a felperes pedig nem emelt ezzel szemben kifogást. Az alperes azonban ilyen kérelmet ténylegesen nem terjesztett elő, a felperes pedig azt is kifogásolta, amit az alperes valójában kért.
- Alaptalan, önkényes és jogellenes a szabadalmaztatási költségekkel kapcsolatos viszontkereseti kérelmet részben elfogadó választottbíróági ítéleti rendelkezés és annak indokolása.
- A Választottbíróóság a tartalmától eltérően bírálta el az előterjesztett kérelmeket. A kereset elutasítását csak az I. találmány tekintetében indokolta, a II. találmány esetében nem bírálta el a kereseti kérelmet, az alperes viszontkeresete vonatkozásában ugyanakkor mindkét találmány teljes mértékű sikertelenségével indokolta döntését.
- Nem támasztotta alá a keresetet elutasító és a másodlagos viszontkereseti kérelemnek helyt adó döntését jogszabályokkal, kizárólag a találmányok teljes mértékű sikertelenségére alapította azt. Ezzel kifejezetten megsértette a Vbt. 49. § (1) és (3) bekezdésében és az Eljárási Szabályzat 14. § (1) és (3) bekezdésében foglaltakat.
- A választottbíróági tanács elnöke és az alperes által jelölt választottbíró nem tárta fel a közöttük hosszú idő óta fennálló munkakapcsolatot.
- Amennyiben az alperesi képviselő már 2017 júniusában bármilyen tudomással bírt a választottbíróági döntés tartalmáról, ez önmagában érvénytelenítési ok.

[48] A jogerős ítélet fentiekkel ellentétes része a hivatkozott rendelkezésekbe ütközik, ezért jogszabálysértő.

- [49] A Vbt. 55. § (2) bekezdés b) pontjára hivatkozva állította a közrendbe ütközést. A keresetének IV. rész 1-3. pontjában írt körülmények, és az a tény, hogy a 2017. december 29-én kelt választottbíróági ítélet tartalma - rendelkező része és indokolása - ténylegesen egy jóval korábbi döntést takar, azt jelenti, hogy a választottbíróági ítélet a magyar közrendbe ütközik.
- [50] Az alperes részletesen megindokolt felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [51] A Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.
- [52] A Vbt. 55. § (1) bekezdés c) pontjára hivatkozással a felperes azt állította, hogy az ügyét nem volt képes előterjeszteni, a választottbíróági ítéletet ugyanis olyan jogi és ténybeli alapra helyezték, amelyre a kereseti kérelem nem vonatkozott, és amellyel kapcsolatban a feleknek nem volt módjuk kifejtteni álláspontjukat.
- [53] A Kúria teljes mértékben egyetért az elsőfokú bírósággal abban, hogy a felek az ügyüket a választottbíróági eljárásban előterjeszthették. A Választottbíróóság két tárgyalást tartott, a felek az eljárás során megtehették nyilatkozataikat és megtarthatták perbeszédeiket is. A választottbíróági eljárás irataiból kitűnően mindkét fél ismerte a másik előadásait, a becsatolt iratokat, nem voltak elzárva a nyilatkozattételtől, a másik fél álláspontjára vonatkozó észrevételek megtételétől.
- [54] A Kúria megjegyzi, a Vbt. 55. § (1) bekezdés c) pontja alapján az nem is vizsgálható, hogy a felek választottbíróági szerződése kiterjedt-e a választottbíróóság által vizsgált tárgykörre, ez ugyanis a Vbt. 55. § (1) bekezdés d) pontjának alkalmazási körébe tartozó kérdés. A Választottbíróóság feladata a kereset és a viszontkereset adta keretek között a felek Opció szerződésének értelmezése, és annak alapján a felek kötelezettségeinek megállapítása volt, mely feladatának eleget tett.
- [55] A Vbt. 55. § (1) bekezdés e) pontja akkor teszi lehetővé a választottbíróági ítélet érvénytelenítését, ha a választottbíróóság összetétele vagy eljárása nem felelt meg a felek megállapodásának, vagy a Vbt. rendelkezéseinek.
- [56] A felperes által előadottakat vizsgálva a Kúria megállapította, hogy a harmadlagos viszontkereseti kérelemhez kapcsolódó késedelmikamat-fizetés kezdő időpontja tekintetében a választottbíróági ítélet valóban utal a 2017. június 22-i időpontra, mint az ítélethozatal napjára. A Kúria álláspontja szerint azonban ebből - az eljárás egyéb adataira figyelemmel - nem következik az, hogy a választottbíróági ítéletet már ebben az időpontban meghozták volna. A jogerős ítélet indokolásában e körben kifejtettekkel a Kúria egyetért, és utal a választottbíróági ítélet egyéb részeire, például a 37. oldalon rögzítettekre, ahol a Választottbíróóság a 2017. december 12-i tanúmeghallgatásra

vonatkozó bizonyítási indítvánnyal kapcsolatos döntését említi. Helytálló a jogerős ítéletnek az a megállapítása, hogy a késedelmikamat-fizetés kezdő időpontja tekintetében a választottbírói ítéletben csupán elírás történt, az egyéb bizonyítékokat is figyelembe véve kizárható a választottbírói ítélet 2017. június 22-én történt meghozatala.

[57] Helytállóan állította a felperes, hogy az alperes a másodlagos viszontkereseti kérelemben szereplő késedelmikamat-fizetés esetében későbbi kezdő időpontot határozott meg, mint amit a Választottbírói ítéletben megjelölt. A választottbírói ítélet indokolásából azonban egyértelműen kitűnik, hogy e körben is csupán elírás történt, a Választottbírói ítélet nem kívánt a viszontkereseten túlterjeszkedni, ténylegesen a viszontkeresetben foglaltak szerint kívánta a késedelmi kamatot megítélni. A feleknek az Eljárási Szabályzat 42. § (2) bekezdése szerint lehetőségük volt az ítélet kijavítását kérni mind e körben, mind a költségekkel kapcsolatban. A választottbírói ítélet érvénytelenítésére az elírások nem adhatnak alapot. A késedelmi kamat iránti igény megalapozottsága pedig már a választottbírói ítélet érdemére tartozó kérdés, amely érvénytelenítési perben nem vizsgálható.

[58] Ugyanígy nem vizsgálható érdemben a szabadalmaztatási költségekkel kapcsolatos viszontkereseti kérelmet részben elfogadó választottbírói ítéleti rendelkezés és annak indokolása sem.

[59] A felperes a választottbírói eljárásban az Opciós szerződés nemteljesítéséből eredő kárigényét érvényesítette, a Választottbírói ítélet ezt bírálta el. Az e körben elfoglalt jogi álláspontja mindegyik találmányt érintette. Annak a jogvita eldöntése során nem volt külön jelentősége, hogy hány találmányt tartalmazott az Opciós szerződés és abból melyiknek mi lett a sorsa. Nem állapítható meg tehát, hogy a Választottbírói ítélet a kérelemtől eltérve rendelkezett volna a kereset elbírálásáról.

[60] A méltányosság alapján való döntéshozatallal kapcsolatban a Vbt. indokolása hangsúlyozza, hogy nemzeti választottbíráskodás körében az alkalmazandó jog kérdése nem merül fel, hiszen a választottbírói ítélet a magyar anyagi jogot alkalmazza, nemzetközi választottbíráskodás esetében határozzák meg a felek az alkalmazandó jogot. Ha a felek nem éltek a jogválasztás lehetőségével, a választottbírói ítéletnek kell az alkalmazandó jogot meghatároznia. Nemzetközi választottbíráskodás esetében állapodhatnak meg a felek abban, hogy a választottbírói ítélet nem valamely állam joga, hanem a méltányosság alapján bírálja el az ügyet. Ehhez azonban az szükséges, hogy a felek erre kifejezetten felhatalmazzák a választottbírói ítéletet (49. §).

[61] Az adott esetben a felek választottbírói szerződésükben nem rendelkeztek a méltányosság alapján való elbírálás lehetőségéről. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a Választottbírói ítélet nem méltányosság alapján döntötte el a felek jogvitáját, hanem a magyar polgári jog szabályai szerint, ahogyan azt a felek az Opciós szerződés 9.4. pontjában kikötötték.

- [62] A választottbírószáki tanács elnöke és az alperes által jelölt választottbíró közötti munkakapcsolat vonatkozásában a Kúria egyetért a jogerős ítéletben kifejtett állásponttal. Az adott esetben - jóllehet az érintett választottbíró és a tanács elnöke ismerik egymást és időlegesen egy munkahelyen is dolgoznak - nem állapítható meg kizárási ok. Kettejük között ugyanis a munkahelyen nincs alá-fölérendeltségi kapcsolat, más indokot pedig a felperes nem hozott fel arra vonatkozóan, hogy tőlük a független és pártatlan bíráskodás miatt nem várható el. A kifogásolt munkakapcsolat a felperes álláspontjától eltérően nem jár feltárási kötelezettséggel.
- [63] A Kúria hangsúlyozza azt is, a felperes pusztá feltételezése arról, hogy milyen tudomása lehetett az alperesi képviselőnek 2017 júniusában a születendő választottbírószáki ítéletről, nem lehet az érvénytelenítés alapja.
- [64] Mindezekre tekintettel helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a Vbt. 55. § (1) bekezdés e) pontjában megjelölt érvénytelenítési ok sem áll fenn.
- [65] A felperes a Vbt. 55. § (2) bekezdés b) pontjára hivatkozva állította a közrendbe ütközést. A Kúria fentiekben részletezett álláspontja szerint azonban nem állapítható meg, hogy korábbi döntést láttak el új dátummal és aláírással a választottbírák. Az elsőfokú bíróság e vonatkozásban elfoglalt álláspontjával is minden tekintetben egyetért a Kúria.
- [66] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [67] A felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan volt, ezért a Pp. 405. § (1) bekezdése és 364. §-a folytán alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségét, amely a jogi képviseletével felmerült munkadíjból áll. A munkadíj összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a)-c) pontja, (5)-(6) bekezdése, és a 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg, figyelemmel az elvégzett jogi tevékenységre is.
- [68] A Kúria tárgyaláson hozta meg határozatát.

Budapest, 2019. október 15.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea s.k.
előadó bíró, Dr. Gáspár Mónika s.k. bíró

A kiadmány hitelél: